

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ส.ค. 2553	20	6984	5

สถาปัตยกรรมไถลื้อ ที่

วัดต้นแหลง เมืองน่าน

ความ

มหัศจรรย์ของเมืองน่าน ก็คือวัฒนธรรมชาวไทลื้อที่อพยพเข้ามาจากสิบสองปันนาเมื่อกว่า 200-300 ปี ก่อนจนวัฒนธรรมของไทลื้อนี้เองได้กลายเป็นจุดเด่นของจังหวัดน่านที่นักท่องเที่ยวหลายคนรู้จักกันเป็นอย่างดี ซึ่งปรากฏร่องรอยทางประวัติศาสตร์ให้ได้พบเห็นตามวัดวาอารามต่างๆ ที่มีอยู่ในเมืองน่าน นอกจากนั้นยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนังระดับมัสเตอร์พีทของวัดหนองบัว อำเภอท่าวังผา กับวัดภูมินทร์ ฝีมือช่างสกุลไทลื้อที่มีอายุมากกว่า 150 ปี ว่ากันว่าภาพเขียนจิตรกรรมของจังหวัดน่าน สวยสดงดงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศหาที่ใดเสมือน

หากใครที่มาเยือนน่านแล้วไม่ได้ไปนมัสการวัดไถลื้อในเมืองน่านก็ยิ่งนับว่ามาไม่ถึงเมืองน่าน วัดสำคัญที่ไม่พูดถึงไม่ได้ก็คือ วัดหนองบัว อ.ท่าวังผา ถือได้ว่าเป็นหมู่บ้านไทลื้อเก่าแก่หมู่บ้านหนึ่งที่ตั้งขึ้นมาเมื่อราว 300 กว่าปีก่อน นอกจากบ้านหนองบัวจะเป็นหมู่บ้านเก่าแก่ของไทลื้อแล้ว ที่หมู่บ้านแห่งนี้ยังมีอาคาร

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ส.ค. 2553	20	6984	5

ศิลปกรรมไทลื้อ และภาพเขียนสีฝาผนังที่สมบูรณ์สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งใน
ล้านนา คือ วิหารวัดหนองบัว สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ.2405 โดยการนำ
ของครูบาทองสุนันต์ะร่วมกับชาวบ้านหนองบัวช่วยกันสร้างขึ้น ด้วยเหตุนี้
จึงทำให้วิหารวัดหนองบัวแห่งนี้เป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบไทลื้อที่สมบูรณ์
และหาดูยาก

วัดไทลื้ออีกแห่งหนึ่งที่มีความสวยงามและเก่าแก่ จนได้รับการ
ยกย่องว่าเป็นวัดไทลื้อที่ยังคงสภาพทางสถาปัตยกรรมได้ดีไม่แพ้วัดหนองบัว
ก็คือ วัดตันแหลง อำเภอบัวเมื่อน่าน เป็นวัดโบราณสร้างขึ้นเมื่อราวปี
พ.ศ.2127 หรือประมาณ 422 ปีมาแล้ว โดยช่างชาวไทลื้อถือเป็น
ศิลปกรรมสกุลไทลื้อในยุคแรกๆ ตัววิหารถูกรื้อแล้วสร้างใหม่ เนื่องจาก
สร้างอยู่ริมตลิ่งทำให้ในฤดูน้ำหลากจึงถูกน้ำท่วมและพังทลายลง

สันนิษฐานว่าวัดตันแหลงน่าจะสร้างขึ้น สมัยกรุงสุโขทัยตอนปลาย
เพราะลักษณะของหลังคาเป็นทรงสามชั้นมุงด้วยไม้ทั้งหมด นาคบนหลังคา
เป็นนาคสามเศียรคล้ายๆ กับนาคของประเทศลาว

ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของวัดตันแหลงอยู่ที่ตัววิหาร ซึ่ง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ส.ค. 2553	20	6984	5

นักโบราณคดีต่างให้ความเห็นว่า ได้รับ
วิวัฒนาการมาจากวิหารไม้หลังเดิม หลังคาทรง
คุ่มลาดเอียง ต่อมาได้เกิดการชำรุดเนื่องจาก
ปลวกแมลงและความชื้นจากดิน จึงต้องเปลี่ยน
ผนังใหม่เป็นผนังก่ออิฐและเพิ่มช่องหน้าต่าง
ขนาดเล็กขึ้น เพื่อให้แสงสว่าง

ตัววิหารเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
บริเวณฐานชุกชีค่อนข้างสูงวิหารสามารถ
เดินได้รอบ ฐานวิหารยกพื้นสูงประมาณ 1 เมตร

ส่วนบริเวณกึ่งกลางพระวิหารมีประตูทางเข้า ซึ่ง
เป็นประตูไม้เปิดปิดได้ โดยเจาะรูผนังแกนหมุนเพื่อ
รับบานประตูขนาดใหญ่ ภายในวิหารยังคงกลิ่นไอแบบ
ไดลื้อ สังเกตได้จากพระประธาน ซึ่งสร้างขึ้นตาม
แบบศิลปะไดลื้อ

ภายในวิหารไดลื้อวัดต้นแหลง มีศาสน
ใช้สอยประกอบกัน ได้แก่ ฐานชุกชี ธรรมมาสน์
และอาสนสงฆ์ ซึ่งถือว่ามีพื้นที่น้อยมากเมื่อเทียบ
กับตัววิหาร ซึ่งเป็นอาคารแบบโล่ง สำหรับให้ชาว
บ้านใช้ฟังธรรมเทศนา นอกจากนั้นบรรยากาศของ
วิหารวัดต้นแหลง ยังสลัวๆ เนื่องจากมีช่องสำหรับ
ให้แสงเข้าน้อยมาก โดยเฉพาะพระประธานจะอยู่
ความสลัวลงท่ามกลางความมืด นับว่าเพิ่มความ
ศักดิ์สิทธิ์ให้กับองค์พระมากขึ้น ในบรรยากาศยาม
เช้าแสงสว่างจะลอดผ่านเป็นลำพุ่งตรงจากประตู
ผ่านเสาวิหารที่เรียงกันเป็นทิวแถว ตรงเข้าสู่องค์

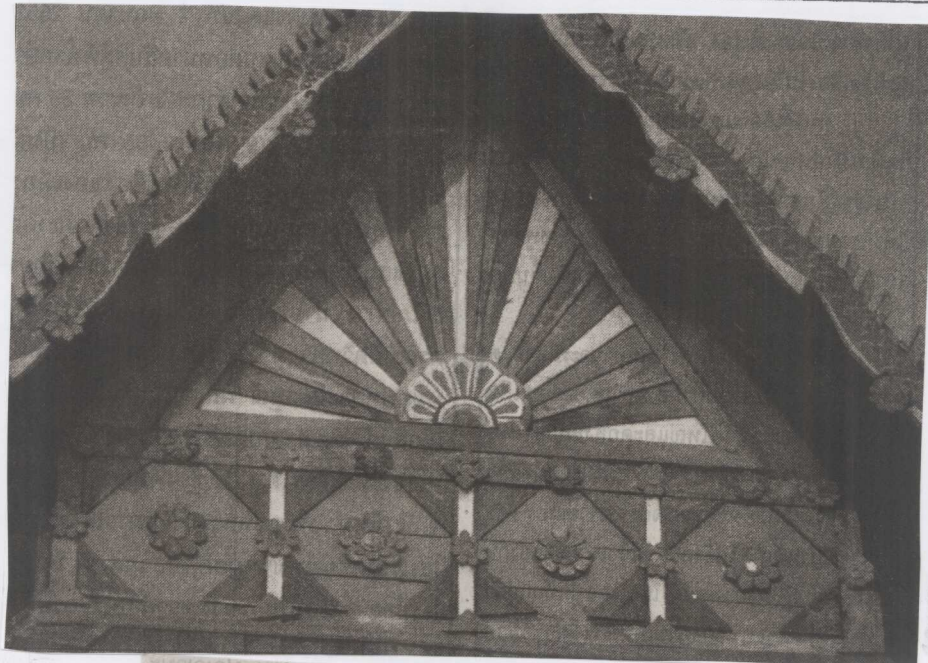

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

MJU CLIPPING 2553/ 00023

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ต.ค. 2553	20	6984	5

พระประธาน ซึ่งลอยเด่นอยู่ท่ามกลางแสงสลัวๆ ทึบๆ อันทำให้ผู้พบเห็น
เกิดความพิศรัทธาขึ้นมาอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว

นอกจากนั้นความสวยงามของวิหารไถลื้อวัดต้นแหลง อยู่
บริเวณหน้าบ้านด้านนอก ซึ่งประดับด้วยไม้โปรงเป็นรัศมีแฉกเส้นลวดลาย
สีนํ้าเงินสวยงาม เป็นความตั้งใจของช่างสกุลไถลื้อที่ต้องการสื่อให้เป็นความ
โดดเด่นทางศิลปะ รวมทั้งให้ผู้ผ่านไปมาเกิดความความสนใจ จึงทำให้
วิหารหลังนี้ดูแปลกกว่าวิหารทั่วไป ลักษณะหน้าบ้านของวัด ประกอบด้วย
ตัวลายองนาคและซ่อฟ้าแบบพื้นบ้าน เป็นลักษณะเริ่มต้นของศิลปะ
ตกแต่งแบบไถลื้อ การตกแต่งเชิงชายหรือชาน้ำด้วยไม้ซี่แหลมรอบๆ อาคาร

วัดต้นแหลง อำเภอบัว เมืองน่าน
เป็นวัดโบราณสร้างขึ้นเมื่อราวปี พ.ศ.2127
หรือประมาณ 422 ปีมาแล้ว โดยช่างชาว
ไถลื้อถือเป็นศิลปกรรมสกุลไถลื้อในยุค
แรกๆ ตัววิหารถูกรื้อแล้วสร้างใหม่
เนื่องจากสร้างอยู่ริมตลิ่ง ทำให้ในฤดูน้ำ
หลากจึงถูกท่วมและพังทลายลง

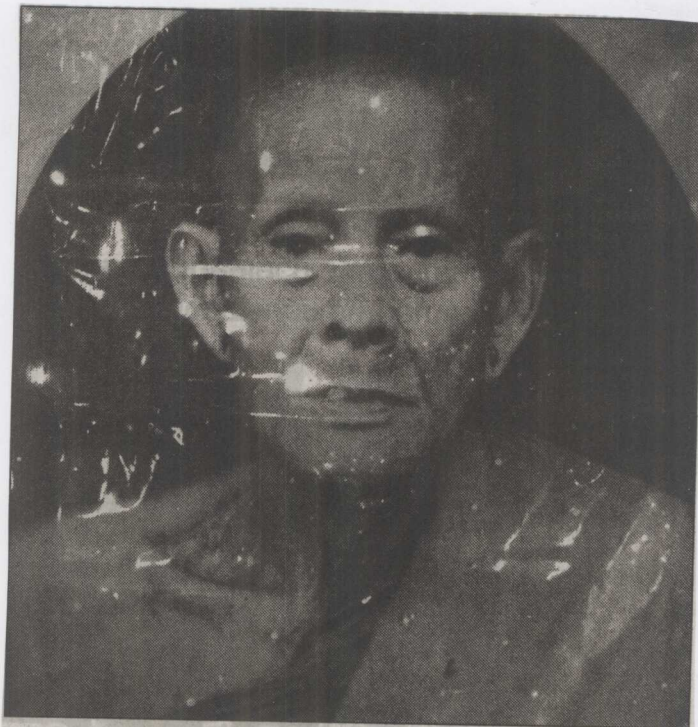
กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/

00023

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ส.ค. 2553	20	6984	5

บริเวณหลังคาวิหารมุงด้วยกระเบื้องไม้ แต่เดิมตามประวัติของวัดกล่าวว่า
หลังคามีสภาพทรุดโทรม จึงได้ทำการมุงขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ.2499 ซึ่งช่างได้
ทำแบบพื้นบ้านอาจจะไม่สวยงามเหมือนงานช่างของชาวไตยวน ทว่าก็เป็น
งานศิลปกรรมที่แท้จริงแบบไตลื้อที่มีความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาของพวกเขา

ปัจจุบันวัดต้นแหลง ถือเป็นวัดเก่าแก่ที่ยังคงสภาพของวัดไตลื้อ
ที่สมบูรณ์ที่สุดและหาชมได้ยาก ทางวัดจึงได้ทำการอนุรักษ์โดยได้ขึ้น
ทะเบียนเป็นโบราณสถาน เพื่อเป็นสมบัติให้กับคนรุ่นได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

จักรพงษ์ กำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th